

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Liberij Romani pontificis obitu, & Damaso qui post illum præsidebat, &
quòd occidentalis ecclesia vniuersa, rectam de fide opinionem tenebat,
excepta Mediolanensi & Auxentio eius episcopo, & de ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

sanctum administrum, & tertium à patre tum ordine, tum honore, quinetiam substantia diuersum esse affirmabant. Atqui filium patri consubstantiale putabant, hi de spiritu sancto idem ipsum censebant. Quam doctrinam in Syria Apollinarius Laodicensis, in Aegypto Athanasius episcopus, in Cappadocia & ecclesijs Ponti Basilius & Gregorius strenue propugnabant. Quæ controuersia cum contendendi studio, ut credibile est, in dies magis magisque cresceret, episcopus Romanus de ea certior factus, scripsit ad ecclesiæ orientis literas, ut vñā cum sacerdotibus & episcopis occidētis trinitatē & cōsubstantialē esse, & gloria æqualem existimarent. Quo facto, singuli rebus ab ecclesia Romana semel iudicatis acquieuerunt, haecque controuersia finem habere visa est.

De Liberij Romani pontificis obitu, & Damaso qui post illum præsidebat, & quod occidentalis ecclesia vniuersa, rectam de fide opinionem tenebat, excepta Mediolanensi & Auxentio eius episcopo, & de Concilio Romano, quod sedem Auxentio adimebat, & eius decretis.

CAP VT XXIII.

PER idem ferè tempus, mortuo Liberio, Damasus ecclesiæ Romane sedē capessit. In qua electione Vrfacius diaconus cōpetitor eius fuit. Qui suffragijs præstitus, iniquo animo tulit. Et ideo ab obscuris quibusdam episcopis ex occulto episcopus institutus, populum distinhere, & conuentus separatim agere laborauit. Diuisa autem multitudine, pars istum, pars Damasum pro episcopo suo habuerūt. Itaq; populus adeo magna cōtētiōe vt venīsimile est, & seditione exarsit, vt malū ad vulnera & cridi prorūperet: vsque eo videlicet, dū præfectus urbis Roma multos tam ex plebe, q̄ ex clero suppliciis coercuisset, conatumque Vrfacij represisset. De doctrina autem, sicut antea, neque Romani, neque vlli alij in Occidente inter se dissentiebant, sed omnes concilij Nicenī decreta approbabant,

bant, atque trinitatem tum honore æqualem, tum potentia censebant: Auxentio solo excepto, qui cū esset eo tempore ecclesiæ Mediolanensis antistes, vna cum alijs quibusdam nouas moliri, & contra communem episcoporum occidentis consensum doctrinam Arianam defendere, & idem cū his, qui nō filium solū, sed spiritum sanctum quoque patti dissimile (quæ controversia posterioris excitata erat) existimabant, sentire in animū induxit. Atque cū episcopi Galliarum, & agri Venetorum alios etiam nonnullos apud se eadem seriō conati significassent, breui tempore post multi multarum gentium episcopi Romæ in unum congregati, cum Auxentium, tamen alios, qui eidem fauebant doctrinam, à sua communione alienos esse pronuntiatur, fidemque à concilio Niceno confirmatā ratam manere statuerunt: denique decreta concilij Ariminensis huic expugnatio irrita esse, propterea quod neque episcopus Romanus, neque alii item complures illis consenserunt, immo vero etiam quod à multis, qui illi consilio intererant, eadē ipsi decreta improbata fuerat. Quæ ita gesta esse & constituta testis est epistola Damasi episcopi Romani, & ceterorum cum eo id temporis simul coactorum ad episcopos Illyrici scripta: quæ ita se habet.

Episcopi ad sanctum concilium Rome conuocati, Damasus, Valerianus, & ceteri, dilectis fratribus episcopis, qui sunt in Illyrico, in Domino S.

ET si nobis pro certo persuasum est, sacerdotes Dei sanctissimi, vos sacrosanctam fidem, quæ doctrina apostolorum fundata est, firmè retinere, eamque populo predicare, quæ certè à decretis patrum, nulla ex parte discrepat, non enim conuenit sacerdotes Dei aliter sentire à quibus pars est reliquos erudiri, tamen significatum est nobis à fratribus, qui in Gallia, & in agro Venetorum habitant, nonnullos ad heresim amplexandam omni studio incumbere. Quod quidem malum ne existat, non modo præcavere debent episcopi, verum etiam quicunque errores vel inscitia, vel simplicitate eorum, qui peruersas interpretationes secuti sunt, in ecclesiam inuesti videantur, his se opponere, consilioque prouidere, ne deinceps in varijs disperantesque doctrinas denuo prolabantur imperiti,

S. iiiij

sed

SOZOMENI HISTOR.

sed quoties dissentientes opinionibus ipsorum auribus inculcatæ fuerint, firmè patrum sententijs adhærescant. Hac de causa à nobis decisum est, vt Auxentius nominatim condemnetur. Quare omnes legis diuinæ doctores, qui ditioni Romanæ subjiciuntur, consentire, & fidem variis doctrinis nequaquam contaminare debent. Etenim ubi primum vitiosa hæreticorum doctrina & blasphemia vigere inciperet (quemadmodum hoc tempore Arianorū lues, quam Deus auertat, latissimè serpit) trecenti decem & octo episcopi, patres nostri, habito Nicææ cōcilio, hoc muro ad arma diaboli arcenda fidem nostram cinxerē, & hac antidoto venena depulere mortifera, sic ut crederetur vnam esse patris & filii deitatem, virtutem vnam, vnam rem, quin etiam spiritum sanctū vnam eandemq; cum illis substantiam habere. Eum autem qui aliter sentiret, à nostra communione alienum iudicarunt. Quam salutare decisionem & decretum planè venerandum nonnulli pollea violare labefactareq; studuerunt. At verò initio, quod pectatum erat ab illis, qui Arimini formulā fidei cōcilia Nicæni nouare retinacere coacti sunt, aliqua ex parte propterea sarciebatur, quòd de disputatione alio tempore habita fatebantur à veritate abductos, quā nequaq; sententiæ cōcilia Nicæni aduersari cogitabant. Siquidem numerus episcoporum, qui erant Arimini in vnum congregati, prædicti vim habere non debet, præsertim cum formula illa composita sit, neq; episcopo Romano, cuius sententia præceteris omnibus expectanda erat, neq; Vincentio, qui tot annis episcopatum integrè gesserat, neq; aliis eidem consentientibus: cumque etiam, quod est omnium maximū, illi ipsi, vti ante diximus, qui in fraudem illecti, à veritate deflexisse visi sunt, & post ad meliorem mentem denuò traducti, planè testentur, hanc formulam sibi magnopere displicere. Itaque veltra integritas manifesto videt, hanc fidem solam, quæ authoritate apostolica Nicææ stabilità est, firmè perpetuò tenendam esse. Atque de hac ipsa fide tum episcopos orientis, qui se de ecclesia catholica esse profitentur, tum occidentis etiā episcopos nobiscum vna gloriari constat. Porro autem breui credimus eos, qui alia opinione tenentur irretiti, ipso conatu & à nostra commu-

nion

nione segregandos, & nomine episcoporum priuandos, vt
rāidem populo ipsorum errore liberato detur respirandi
locus. Nam multitudinis error tamdiu nullo modo corri-
cipotur, quamdiu episcopi eodem tenentur implicati.
Quocirca facite, vt vestræ reuerentia iudicium cum om-
niū Dei sacerdotum iudicio, cui vos firmè & constanter
adhætere credimus, omnino consentiat. Quod eandem
vobis sc̄m restam credendi viam nos quoque debeamus in
sistere. Vesta charitas, quæso, ad nos rescribat. Valete fra-
tres honoratissimi.

*De sancto Ambroſio, quoniam paclō ad episcopatū
euectus fit, & quod populo pietatis suasor
extiterit, & de Nouatianis in
Phrigia, & de Paschate.*

CAP. XXIII.

E piscopi igitur occidentis sic remedio contra eos, qui
apud se nouis rebus studebant, mature inuenito, fidem
ipsis ab initio temporibus apostolorum traditam stu-
diose conseruabant: adeo vt per pauci alienam à catholica
ecclesia doctrinā, solo ferè Auxentio excepto, sectarentur.
Atque non longo tēpore post iste Auxentius ē medio sub-
latus est. Quo mortuo, populus ad seditionem cōcitatur,
propterea quod non vñū omnes ad episcopatum Medio-
lanensis ecclesiæ capessendū deligebant. Vnde nō parū ci-
uitati creatur periculi. Nā singuli, cū eū, quē cupiebāt, ad
episcopatū efferi nō possent, minas iactare, vti in ciuismo-
ritum multib⁹ vñuerire solet, cōperunt. Itaq; Ambrosius
tūgētis illius præfectus, veritus populi motū, profectus ad
ecclesiā cōfiliū dedit, vt à contentionē desisteret: redigit
quoq; eos in memoriā legū, cōcordiæ, & honorū, quę pax
secū afferre solet. Ac nondum de his rebus finem dicendi
fecerat, cum ex improviso omnes, ad eum, vtpote suasorem
concordiæ, communibus suffragijs episcopatum deferunt,
iubentq; lauacro baptismatis tingi (adhuc enim haud fue-
rat nostræ religionis initiatus mysterijs) atq; vt sacerdotiū
illud capessat, obtestantur. Vbi verò ille hunc dignitatis
gradum repudiare, diem de die ducere, & re ipsa eum
refugere conaretur, populusque instare pergeret, & non

S V alia